

МОНГОЛ УЛС
ДОРНОД АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН
ХУРЛЫН 5-Р ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ

2017 оны 10 сарын 20 өдөр

Дугаар 05

Чойбалсан

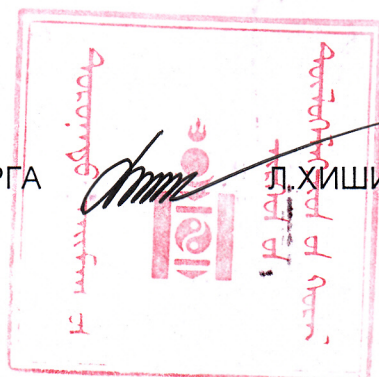
“Соёл, урлагийн салбарын хөгжлийг дэмжих”
хөтөлбөр батлах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1.2.ж/, 19 дүгээр зүйлийн 19.1, 25 дугаар зүйлийн 25.1, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2, Соёлын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх заалтыг тус тус үндэслэн аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. “Дорнод аймгийн Соёл, урлагийн салбарын хөгжлийг дэмжих” хөтөлбөрийг хавсралтаар баталсугай.

2. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгийг жил бүрийн төсөвт тусган, хэрэгжилтийг ханган, хяналт тавьж ажиллахыг аймгийн Засаг дарга /М.Бадамсүрэн/-д даалгасугай.

ХУРЛЫН ДАРГА

Л.ХИШИГТОГТОХ

**АЙМГИЙН СОЁЛ УРЛАГИЙН САЛБАРЫН
ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ ХӨТӨЛБӨР
/2018 – 2021 он/**

I БҮЛЭГ.

1.1. Хөтөлбөрийн эрх зүйн үндэслэл

Монгол улсын Төрөөс баримтлах соёлын бодлого, Монгол улсын үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, Монгол улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал 2030, Соёлын тухай хууль, Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль, Номын сангийн тухай хууль бусад холбогдох хууль, тогтоомж, Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Дорнод аймгийн 2016-2025 оны хөгжлийн хэтийн зорилт, 2030 он хүртэлх төсөөлөл, аймгийн Засаг даргын 2016-2020 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны хөтөлбөр зэрэг бодлогын баримт бичгүүдийг үндэслэн аймгийн соёл, урлагийн салбарын хөгжлийг дэмжих хөтөлбөрийг боловсрууллаа.

1.2. Хөтөлбөрийн үндэслэл, хэрэгцээ шаардлага

Өнөөдөр Дорнод аймагт улсын болон аймгийн хамгаалалттай нийт 193 үл хөдлөх дурсгал, соёлын биет бус өвийг өвлөн уламжлагч 178 хүн, үүнээс ардын уламжлалт гар урлалын төрөлд 22%, эх хэл, аман уламжлалт төрөлд 11%, Ардын язгуур урлагийн төрөлд 29%, уламжлалт зан үйл, баяр наадмын төрөлд 13%, мэдлэг, зан үйлийн төрөлд 25% гэж аймгийн бүртгэл мэдээллийн санд бүртгэгдсэн байна.

Аймгийн хэмжээнд 1946 онд байгуулагдсан Ц.Дамдинсүрэнгийн нэрэмжит Төв номын сан, 1948 онд байгуулагдсан Хөгжимт драмын театр, 1950 онд байгуулагдсан аймгийн Музей, 1984 онд байгуулагдсан Халхгол сумын Ялалт музей болон 13 сумын Соёлын төв, нийт 17 төрийн үйлчилгээний байгууллага, соёл, урлагийн үйлчилгээг орон нутгийн иргэдэд хүргэн ажиллаж байна.

Тодруулбал: Сумдын соёлын төвүүдэд нийт-65, аймгийн музейд-24, аймгийн төв номын санд-18, Хөгжимт драмын театрт-79, Ялалт музейд-11, нийтдээ 179 үндсэн ажилтантайгаар үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Үүнээс соёл, урлагийн тусгай мэргэжил шаардсан ажлын байранд нийт 148 уран бүтээлч, соёлын ажилтан байхаас 2017 оны 10 сарын байдлаар 98 ажиллагсад байгаа нь мэргэжлийн боловсон хүчний хангалт 66.2 хувьтай байна

Мөн сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын 40%, сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 90%, сумын Соёлын төвийн 80% нь мэргэжлийн хөгжмийн багшгүй, Матад, Гурванзагал сумдын Соёлын төвүүдийн барилга ашиглалтын хугацаа дууссан байна.

II БҮЛЭГ. ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ, ХҮРЭХ ҮР ДҮН

2.1. Хөтөлбөрийн зорилго

Аймгийн соёл урлагийн мэргэжлийн байгууллагуудыг бие даан хөгжих чадамжтай болгох, орон нутгийн хөгжилд оруулах хувь нэмэр, үр ашгийг өсгөх, соёлын урлагийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний нэр төрлийг нэмэгдүүлэх зорилготой болно.

2.2. Хөтөлбөрийн зорилт

2.2.1. МЭРГЭЖЛИЙН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ХҮНИЙ НӨӨЦИЙГ ЧАДАВХЖУУЛАХ, СОЁЛЫН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ НЭР ТӨРЛИЙГ НЭМЭГДҮҮЛЭХ, БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭГЭЭ ХҮРГЭХ ОРЧИН, НӨХЦӨЛИЙГ САЙЖРУУЛАХ;

2.1.2. ҮНДЭСНИЙ СОЁЛЫН БИЕТ БУС ӨВИЙГ ӨВЛӨН УЛАМЖЛУУЛАХ, БАЯЖУУЛАН ХӨГЖҮҮЛЭХЭД СОЁЛЫН БАЙГУУЛЛАГА НЬ ТӨР, ОЛОН НИЙТИЙН БАЙГУУЛЛАГА, ИРГЭДТЭЙ ХАМТРАН АЖИЛЛАХ;

2.2.3. ДЭЛХИЙН БОЛОН ҮНДЭСНИЙ СОНГОДОГ, ШИЛДЭГ УРЛАГИЙН БҮТЭЭЛ, СОЁЛЫН БИЕТ ӨВ, ҮНЭТ ЗҮЙЛСИЙГ ИРГЭД, ОЛОН НИЙТЭД СУРТАЛЧЛАН ТАНИУЛАХ;

2.2.4. АЙМГИЙН СОЁЛ, УРЛАГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН БАЙГУУЛЛАГУУД, СУМЫН СОЁЛЫН ТӨВҮҮДИЙГ БИЕ ДААН ХӨГЖИХ ЧАДАМЖТАЙ БОЛГОХ, ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖИЛД ЭЗЛЭХ БАЙР СУУРЬ, ОРУУЛАХ ХУВЬ НЭМЭР, ҮР АШГИЙГ НЭМЭГДҮҮЛЭХ;

ГУРАВ. ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЧИГЛЭЛ

Зорилт 1: Мэргэжлийн байгууллагуудын хүний нөөцийг чадавхжуулах, соёлын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний нэр төрлийг нэмэгдүүлэх, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээ хүргэх орчин, нөхцөлийг сайжруулах зорилтын хүрээнд:

3.1.1. Дорнод аймгаар овоглосон уран бүтээлчид, соёлын ажилтнуудын залгамж холбоог бэхжүүлж, орон нутгийн соёлын мэргэжилтнүүдийн хүний нөөцийг чадавхжуулах;

3.1.2. Аймгийн болон орон нутгийн музей, орон нутгийн судлах танхимын сан хөмрөгийг нэмэгдүүлэх, номын сангийн үйлчилгээний нэр төрлийг нэмэгдүүлж, музей, номын санг хүүхэд багачуудын танин мэдэх төв болгох;

3.1.3. Иргэдэд соёл урлагийн үйлчилгээ үзүүлдэг мэргэжлийн байгууллагуудын гадаад, дотоод орчин, нөхцөл, хөгжим, бусад хэрэглэгдэхүүнийг сайжруулах;

3.1.4. Соёл урлагийн байгууллагуудын уран бүтээл, соёлын бүтээлүүдийн цахим мэдээллийн сан, архивтай болох;

Зорилт 2: Үндэсний соёлын биет бус өвийг өвлөн уламжлуулах, баяжуулан хөгжүүлэхэд соёлын байгууллага нь төр, олон нийтийн байгууллага, иргэдтэй хамтран ажиллах зорилтын хүрээнд:

3.2.1. Монгол хэл бичгийн соёлыг олон нийтэд танилуулах, хүүхэд залууст уламжлуулах, хэрэглээг нь өргөжүүлэх, сургалт, нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байгуулах;

3.2.2. Хүүхэд залуучуудад, гэр бүлийн хүмүүжлийг дээдлэн, угийн бичиг, удмын судрыг өвлүүлэн уламжлуулах, аймаг орон нутгийн түүхийг таниулж, эх оронч үндэсний соёлоор бахархах үзлийг гэр бүл, соёл, боловсролын байгууллагаар дамжуулан төлөвшүүлэх ажлыг эрчимжүүлэх;

3.2.3. Олон улс, аймгийн хэмжээнд уламжлал болсон үндэстэн, ястны өв соёлыг түгээх, өвлүүлэн үлдээх Хатагин, Алтаргана, Алтан-дөрөө, Баргажин, Хатагин наадам болон “Бид Дорнодын хүүхдүүд” найрал дууны уралдаан зэрэг уламжлал болсон урлаг, соёлын арга хэмжээг зохион байгуулж, хүүхэд залуусыг өргөнөөр оролцуулах;

3.2.4. Иргэдийн соёлын биет бус өвийн тухай мэдлэгийг нэмэгдүүлэх, соёлын үнэт зүйлийг бүтээн туурвигч, хадгалж хамгаалах, сурталчлах, түгээн дэлгэрүүлэхэд иргэд, байгууллага, аж ахуйн нэгжийг идэвхжүүлэн дэмжих;

Зорилт 3: Дэлхийн болон үндэсний сонгодог, шилдэг урлагийн бүтээл, соёлын биет өв, үнэт зүйлсийг иргэд, олон нийтэд таниулах зорилтын хүрээнд:

3.3.1. Аймгийн Хөгжимт драмын театрын симфони найрал хөгжмийн болон шилдэг уран бүтээлийн тоглолтын урын санг нэмэгдүүлэх;

3.3.2. Дэлхийн болон үндэсний сонгодог, урын сангийн шилдэг бүтээлийг орон нутаг, алслагдсан хөдөөгийн хүн амд хүргэх;

3.3.3. Соёл урлагийн байгууллагад үндэсний уламжлалт болон орчин үеийн технологи, дизайныг нэвтрүүлж, инноваци хөгжүүлэхэд иргэн, төр, байгууллага, аж ахуйн нэгжийн гүйцэтгэх үүргийг нэмэгдүүлэх;

3.3.4. Соёлын биет өвийг хамгаалж, сэргээн засварлах, үнэт зүйлсийг иргэд, олон нийтэд таниулах, аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн үйлчилгээ болгох;

Зорилт 4: Аймгийн соёл, урлагийн мэргэжлийн байгууллагууд, сумын соёлын төвүүдийг бие даан хөгжих чадамжтай болгох, орон нутгийн хөгжилд эзлэх байр суурь, оруулах хувь нэмэр, үр ашгийг нэмэгдүүлэх зорилтын хүрээнд:

3.4.1. Мэргэжлийн урлагийн байгууллагууд, сумын Соёлын төв бүр алсын хараа, эрхэм зорилгоо тодорхойлж, бие даан хөгжих, урт хугацааны, батлагдсан бодлого, төлөвлөгөөтэй болж, үе шаттайгаар хэрэгжүүлэх,

3.4.2. Үндэсний соёл, урлагийг түгээн дэлгэрүүлэх “Үл бүдгэрэх-Их өв соёл” төслийн хүрээнд соёл, урлагийн байгууллага бүр өөр өөрийн онцлогтой нэрийн /брэнд/ тоглолтын хөтөлбөрүүдтэй болж, аялал жуулчлалын эргэлтэд оруулах;

3.4.3. Дорнод аймгаа сурталчлан таниулах орон нутгийн байгалийн үзэсгэлэнт газар, түүх соёл, ёс уламжлал, зан заншил, ахуй амьдрал, хөгжил дэвшлийг харуулсан ерөөл магтаал, дуу, танилцуулга сурталчилгааны ном, товхимол, нэвтрүүлэг, кино, цомог зэргийг бэлтгэх;

3.4.4. Хөрш орнуудтай соёлын салбарт харилцан үр ашигтай гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, монгол үндэстэн, аймаг орон нутгийн соёл урлаг, түүхийг сурталчлах Дорнод аймгийн соёлын өдөрлөгийг зохион байгуулах;

ДӨРӨВ. ХӨТӨЛБӨРИЙН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХУГАЦАА, ҮР ДҮН, ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ

4.1. Хөтөлбөрийн хугацаа: Хөтөлбөрийг 2018-2021 онд хэрэгжүүлнэ.

Энэхүү хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх дунд хугацааны төлөвлөгөө боловсруулан аймгийн Засаг даргын зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн батлуулж, үе шаттай хэрэгжүүлнэ.

4.2. Хөтөлбөрийн үр дүн, шалгуур үзүүлэлт

№	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь түвшин	Дунд хугацаанд үнэлэх түвшин 2019 он	Зорилтот түвшин 2021 он	Хэрэгжүүлэх байгууллагууд
Зорилт 1: Мэргэжлийн байгууллагуудын хүний нөөцийг чадавхжуулах, соёлын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний нэр төрлийг нэмэгдүүлэх, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээ хүргэх орчин, нөхцөлийг сайжруулах зорилтын хүрээнд:						
1.1	Соёл, урлагийн салбарт ажиллагсдын мэргэжилтэй ажиллагсад	хувь	80	90	100	Соёл, урлагийн байгууллагууд
1.2	Музей, орон нутгийн танхимд нэмэгдсэн сан, хөмрөг	тоо		5	15	Аймгийн Төв музей, Халхгол сумын Ялалт музей, сумын Соёлын төвийн Орон нутгийн судлах танхим
1.3	Музейн үзэгчид	100 хүн тутамд ногдох тоо	18	32	53	
1.4	Нийтийн номын сангийн байнгын уншигчид	1000 хүн тутамд ногдох тоо	112	268	370	аймгийн Төв номын сан, сумын Соёлын төвийн нийтийн номын сан
1.5	Шинэ барилга, байгууламжтай болсон соёлын байгууллага	тоо		1	3	БСУГ

Зорилт 2: Үндэсний соёлын биет бус өвийг өвлөн уламжлуулах, баяжуулан хөгжүүлэхэд соёлын байгууллага нь төр, олон нийтийн байгууллага, иргэдтэй хамтран ажиллах зорилтын хүрээнд:

2.1	Угийн бичгийг хөтөлдөг өрх	хувь	60	80	100	аймгийн Төв номын сан, сумын Соёлын төвүүд
2.2	Уламжлалт соёл урлагийн арга хэмжээ /үзэсгэлэн, өдөрлөг, наадам/	тоо	2	4	6	БСУГ
2.3	Монгол судлал, соёл урлагын салбарын эрдэм шинжилгээ судалгааны бага хурал	тоо	2	4	8	БСУГ

Зорилт 3: Дэлхийн болон үндэсний сонгодог, шилдэг соёл урлагийн бүтээл, соёлын биет өв, үнэт зүйлсийг иргэд, олон нийтэд таниулах зорилтын хүрээнд:

3.1	Мэргэжлийн урлагийн тоглолт үзэгчдийн тоо	1000 хүн тутамд		200	300	Аймгийн Хөгжимт драмын театр
3.2	Хүүхэд, залууст чиглэсэн урлаг, соёлын клуб, дугуйлан	тоо	3	7	10	БСУГ

Зорилт 4: Аймгийн соёл, урлагийн мэргэжлийн байгууллагууд, сумын соёлын төвүүдийг бие даан хөгжих чадамжтай болгох, орон нутгийн хөгжилд эзлэх байр суурь, оруулах хувь нэмэр, үр ашгийг нэмэгдүүлэх зорилтын хүрээнд:

4.1	Бие даан хөгжих, урт хугацааны бодлого, хөтөлбөр, төлөвлөгөө /батлагдсан/	Байгууллагын тоо	0	5	17	Соёл урлагийн байгууллагууд
	Сумын Соёлын төвүүдийн өөрийн орлого	жилийн төсөвт эзлэх хувь	2,0	3,0	5,0	сумын Соёлын төв
4.2	Орон нутгийн онцлогтой урлаг, соёлын нэрийн бүтээгдэхүүн	тоо		5	14	Аймгийн Хөгжимт драмын театр 13 сум
4.3	Аймаг, орон нутгаа танилцуулах бүтээлийн сан	нэр төрөл, тоо	1	3	5	БСУГ
4.4	Бусад улс, оронд зохион байгуулсан урлаг, соёлын арга хэмжээ	тоо	1	2	4	Аймгийн Хөгжимт драмын театр

ТАВ. ХӨТӨЛБӨРИЙН САНХҮҮЖИЛТИЙН ЭХ ҮҮСВЭР

- Улсын болон орон нутгийн төсөв;
- Олон улсын байгууллага, хандивлагч орны хэрэгжүүлэх төсөл, хөтөлбөрийн санхүүжилт;

- Төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэдийн хандив, тусламж;
- Бусад эх үүсвэр

ЗУРГАА. ХӨТӨЛБӨРИЙН УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ

6.1. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг аймгийн хэмжээнд зохион байгуулах, үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулах, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд төрийн болон төрийн бус байгууллага, хувийн хэвшлийн оролцоог хангах, тэдний санал санаачлагыг дэмжин хамтран ажиллах, хөтөлбөрийн тайланг жил бүр гаргах, олон нийтэд мэдээлэх үүргийг, аймгийн Засаг даргын хэрэгжүүлэгч агентлаг Боловсрол, соёл урлагийн газар хариуцна.

6.2. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд оролцогч талууд дараах чиг үүргийг гүйцэтгэнэ.

6.2.1. Аймгийн Хөгжимт драмын театр, аймгийн Төв номын сан, аймгийн Төв музей, Халхгол сумын Ялалт музей, сумын Соёлын төвүүд нь салбарын, нутаг дэвсгэрийн болон байгууллагын хэмжээнд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг тухайн жилийн төлөвлөгөө, төсөвт тусгуулах замаар хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах, тайланг тогтоосон хугацаанд гаргах үүрэг хүлээнэ.

6.2.2. Аж ахуйн нэгж, байгууллага нь нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаанд оролцож, дэмжиж хамтран ажиллана.

6.2.3. Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн байгууллага нь Монгол улс нэгдэн орсон дэлхийн соёлын Конвенц, Монгол улсын соёлын талаарх бодлого, бодлогын баримт бичгүүд болон энэхүү хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг олон нийтэд танилцуулах ажлыг зохион байгуулна.

6.2.4. Аймгийн Засаг даргын хэрэгжүүлэгч агентлаг Боловсрол, соёл урлагийн газар нь хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн тайланг, бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийг хангах төрийн захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журмын дагуу жил бүрийн 10 дугаар сарын 01-нд багтаан, Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Нийгмийн бодлогын хэлтэст ирүүлнэ.

6.3. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн явцад хийх хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг дараах хэлбэрээр зохион байгуулна.

6.3.1. Хөтөлбөр хэрэгжилтийн жил бүрийн тайланд Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын хэлтэс хяналт-шинжилгээ үнэлгээ хийнэ.

6.3.2. Хөтөлбөрийн дунд хугацааны зорилтот түвшинг 2019 онд, хөтөлбөрийн зорилтот түвшинд хүрсэн байдалд 2021 онд тус бүр хөндлөнгийн хяналт-шинжилгээ үнэлгээ хийлгэнэ.

---oOo---